

Byggeriets nøgletal

Analyse 2016

Eksport

Hvor stor er den danske byggebranches eksport i sammenligning med andre brancher og lande? Og er der forskel på, hvor meget byggeriets delbrancher hver især eksporterer og dermed bidrager til eksporten?

For at finde svaret er der set på tal fra Danmarks Statistiks opgørelser af køb og salg foretaget af virksomheder inden for byggerelaterede branchekoder. Eksporten er beregnet som virksomhedens samlede salg fratrukket salg i Danmark. Som supplement til dette er der set på tal for den internationale omsætning [eksport og omsætning i datterselskaber i udlandet] for medlemsvirksomheder i FRI, Danske ARK og Dansk Byggeri, der alle indgår som en del af de undersøgte branchekoder og er et udtryk for hhv. ingeniørerne, arkitekterne og de udførendes internationale aktivitet.

Tallene er hentet i juni-juli 2015 og dækker perioden 2009-2014.

Lav dansk byggeeksport

Byggeriets andel udgør mindre end 2 % af den samlede danske eksport. Dermed eksporterer den samlede danske byggebranche for 19 mia. kr. årligt ud af en total eksport på 1.155 mia. kr. [Målt som årsgennemsnittet for alle erhverv i perioden 2009 til 2014, jf. tabel 1].

Byggebranchens samlede bidrag til salg af danske produkter og kompetencer i udlandet er derfor meget begrænset. Dette kan hænge sammen med, at de udførende [dvs. håndværkere og entreprenører] og rådgiverne, modsat materialeproducenterne, lever af at sælge arbejdstimer, som er sværere at "pakke i kasser" og sende til udlandet.

Det er derfor også relevant at se på arkitekterne, ingeniørerne, entreprenørerne og de udføres totale internationale omsætning – det vil sige hvor meget de eksporterer lagt sammen med omsætningen i deres udenlandske datterselskaber. Dette er gjort i tabel 2 [som modsat tabel 1 ikke omfatter materialeproducenterne]. Her fremgår det, at den internationale omsætning var på 18.092 mio. kr. i 2014, hvilket stadig er i den lave ende sammenlignet med andre brancher.

Byggeriets eksport er stabil men lav

Ser man på eksportandele – altså hvor stor en del af det samlede salg, der går til udlandet – lå byggeriets samlede andel på et nogenlunde konstant niveau – omkring 7 % – i perioden 2009 til 2014. Det er markant lavere end industrien med en gennemsnitlig eksportandel på ca. 55 % i samme periode. Andelen for totale erhverv [dvs. alle brancher set under ét] er lidt over 33 % [jf. figur 1].

Hvad angår udviklingen i eksportandele for totale erhverv, er andelen steget med 7,7 procentpoint i perioden 2009 til 2014, mens andelen for byggeriet kun er steget 0,6 procentpoint. Set i forhold til andre brancher bidrager byggebranchen dermed i stadig mindre grad til den danske eksport.

... men den absolutte eksport stiger

Med til billedet hører dog, at den samlede byggeeksport i kroner og øre [dvs. den absolutte eksport] er steget fra ca. 16 mia. til 21 mia. kr. i perioden 2009 til 2014. Det svarer til en stigning på 31,8 % [jf. figur 2]. Den danske byggeeksport er dog stadig meget lille [jf. de førømtalte 2 %] set i forhold til den samlede eksport.

Tabel 1 - Den årlige danske eksport for udvalgte brancher, gns. 2009-14

Branche	Eksport (mio. DKK)
Samlet byggeri	19.063
Industri	370.374
Transport	179.312
Erhvervsservice	60.905
Totale erhverv	1.154.843

Kilde: Smith Innovation pba. Danmarks Statistik [momsstatistikken]

Bemærk: "Samlet byggeri" omfatter delbrancherne: arkitekter, ingeniører, udførende, materialeproducenter og drift

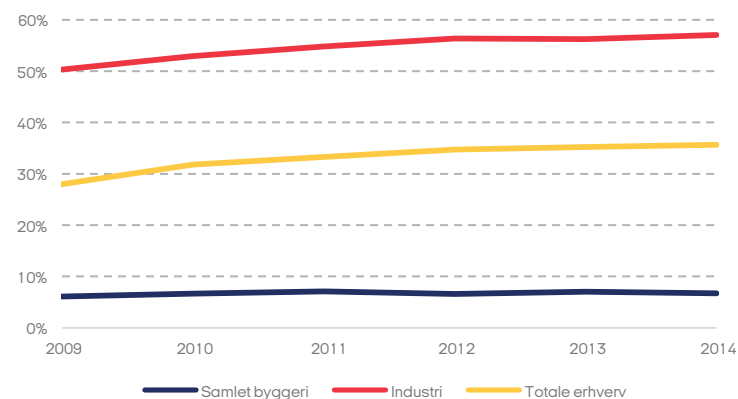
Tabel 2 - Udvikling i international omsætning (mio. DKK)

	2011	2012	2013	2014
Arkitekter	578	545	376	376
Ingeniører	9.69	10.815	11.253	11.259
Udførende	11.212	10.372	6.511	6.457
Total	21.488	21.733	18.140	18.092

Kilde: Export Profile 2015 udarbejdet af Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Danske Arkitektvirksomheder og Dansk Byggeri baseret på data fra medlemsvirksomheder fra de tre brancheforeninger

Bemærk: Udførende dækker over håndværkere og entreprenører

Figur 1 - Udvikling i eksportandele (%), 2009-2014

Kilde: Smith Innovation pba. Danmarks Statistik [momsstatistikken]

Materialeproducenterne eksporterer mest i kroner og øre

Når man bryder byggeriet op på delbrancher og ser på deres absolutte eksporttal, er materialeproducenterne den delbranche, der eksporterer klart mest med et gennemsnit på godt 10 mia. kr. i perioden 2009 til 2014 [jf. figur 2]. Det er over dobbelt så meget som de udførende og ingeniørerne, som er de delbrancher, der eksporterer henholdsvis næst- og tredje mest.

Det laveste niveau findes inden for drift og arkitekter, der eksporterer for henholdsvis ca. 0,75 og 0,5 mia. kroner. Dermed eksporterer arkitekterne kun knap en tyvendel af, hvad materialeproducenterne eksporterer og en syvendel af, hvad ingeniørerne eksporterer [jf. figur 2].

Relativt set er ingeniørerne godt med

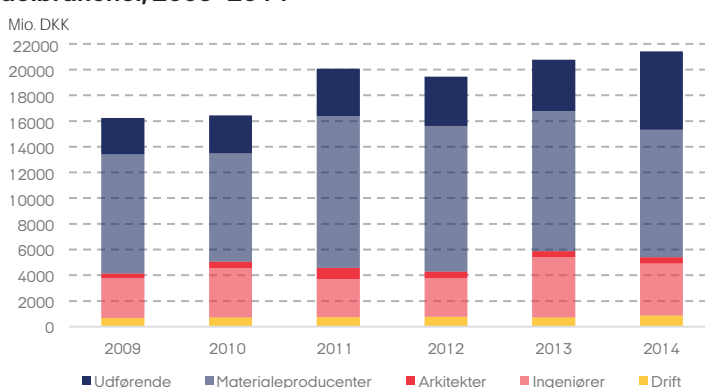
Ser man ikke på den absolutte eksport, men derimod på eksportandele (altså andelen af det samlede salg, der går til udlandet) for byggeriets delbrancher, ligger både materialeproducenterne og ingeniørerne klart i top med eksportandele på omkring en femtedel (hhv. 22,6 % og 18,8 %).

Markant lavere ligger de øvrige delbrancher på under hver en tiendedel. Lavest ligger de udførende med en eksportandel på kun 2 % [jf. tabel 3].

Danske udførende er mere orienterede mod hjemmemarkedet end vores nabolande

Ser man videre på de udførendes samlede internationale omsætning (dvs. eksport + omsætning i udenlandske datterselskaber), udgør salget af deres ydelser til udlandet 6 % af den indenlandske omsætning (tal fra 2010). Det er markant lavere end vores europæiske nabolande. Til sammenligning er tallet for Sverige 24 % [jf. tabel 4].

Figur 2 - Udvikling i eksport for byggeriets delbrancher, 2009 -2014

Kilde: Smith Innovation pba. Danmarks Statistik (momsstatistikken)

Tabel 3 - Den årlige eksportandel for byggeriet delbrancher i Danmark, 2009 -2014

Delbrancher	Eksportandele
Materialeproducenter	22,6 %
Udførende	2,0 %
Arkitekter	8,5 %
Ingeniører	18,8 %
Drift	3,4 %

Kilde: Smith Innovation pba. Danmarks Statistik (momsstatistikken)

Bemærk: Størrelsen på eksportandele afhænger af den valgte opgørelse på branchekoder. F.eks. medtager DI i deres analyse af eksportandele 87 branchekoder inden for kategorien "Materialeproducenter", hvorimod denne analyse bygger på 22 branchekoder i samme kategori. Dvs. at DI opererer med yderligere 65 branchekoder, hvoraf 10-15 er med til at trække særligt op i DIs analyse. Således opgør DI en eksportandel på knap 41% for materialeproducenterne i 2014, mens tallet i nærværende analyse er 20,5 % (tallene i tabellen er gns. for 2009-2014)

Tabel 4 - International omsætning for udførende virksomheder i procent af indenlandsk omsætning i 2010

Land	% af indenlandsk omsætning 2010
Danmark	6 %
Tyskland	17 %
Holland	12 %
Sverige	24 %

Kilde: 'Baggrundsrapport for analyse af den danske byggesektor' maj 2013, side 23, Deloitte

Bemærk: European International Contractors [EIC] oplyser, at tallene dækker over virksomheder tilknyttet deres medlemmer [Dansk Byggeri i Danmark], der ikke nødvendigvis dækker hele markedet, men udgør et repræsentativt udsnit

Opsamling

Den danske byggebranches eksport og eksportandel er lav set i forhold til andre brancher. Ganske vist er den samlede byggeeksport i kroner og øre steget fra ca. 16 til 21 mia. kr. i perioden 2009 til 2014, men eksportandelen er stagneret, og byggeriet falder bagud i forhold til øvrige brancher. I 2014 stod byggeriet for mindre end 2 % af den samlede danske eksport.

Derudover er der betydelige forskelle i eksportandelene for byggeriets delbrancher. Den største eksportandel har materialeproducenterne og dernæst ingeniørerne, mens arkitekterne og især de udførende i mindre grad bidrager til eksporten.

Også de udførende har, ved sammenligning med vores europæiske nabolande, et betydeligt udviklingspotentiale for at blive mere internationalt orienterede.

Det efterlader spørgsmålene: Hvordan kan den danske byggeeksport øges, og kan alle byggeriets delbrancher komme med?

Definitioner Brankekoder

Delbrancher der udgør det samlede byggeri	DB07-brankekode
Udførende Entreprenører og håndværkere	41.10.00 - 43.99.00
Materialeproducenter 22 underbrancher inden for industri og råstofindvinding	08.12.00, 16.21.00-16.23.00, 20.30.00, 22.23.00, 23.11.00, 23.12.00, 23.31.00, 23.32.00, 23.42.00, 23.51.00, 23.52.00, 23.61.00-23.65.00, 23.99.10, 24.20.00, 25.11.00, 25.12.00
Arkitekter	71.11.00
Ingeniører Ingeniørvirksomheder inden for byggeri og anlægsarbejde	71.12.10
Drift Rengøring, pleje og vedligeholdelse af bygninger	81.10.00, 81.21.00, 81.22.10, 81.22.20, 81.22.90, 81.29.00 og 81.30.00

Kilde: Smith Innovation

International omsætning er opgjort af to poster:

Eksport er det, som virksomheder placeret i Danmark sælger til virksomheder i udlandet (direkte eksport – fra indland til udland). Nettoeksporten er i den forbindelse eksporten fratrukket importen.

Omsætning i datterselskaber i udlandet er, når virksomhederne åbner et kontor i udlandet, der sælger til udlandet (indirekte eksport – fra udland til udland gennem datterselskab).

Kilde: Smith Innovation